

Vår referens:
Karolina Celinska
karolina.celinska@dhr.se

Stockholm
2018-04-06

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar avseende betänkandet Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95) N2017/07438/FF

DHR är en idéburen demokratisk organisation för och av personer med nedsatt rörelseförmåga. Genom att skapa opinion och påverka de politiska besluten arbetar vi för ett öppet Sverige, där personer med nedsatt rörelseförmåga inte blir utestängda. En av utgångspunkterna i vårt arbete är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt de globala målen för hållbar utveckling Agenda 2030. Det är utifrån dessa perspektiv som vi framför våra synpunkter på betänkandet.

DHR:s synpunkter på betänkandet

Mål för politiken

DHR anser att det nya övergripande målet har en bra utgångspunkt. Vi efterfrågar ett ställningstagande och en tydligare formulering om en besöksnäring som är till för alla. Även om det kan tänkas ingå inom ramen för hållbar social utveckling, så är besöksnäringen i Sverige än idag långt ifrån att tillgodose alla besökares olika behov. Inkludering och tillgång till besöksnäringen behöver framhävas i en ny målformulering och universell utformning ska ses som en del av varumärket Sverige. Det behöver också förtydligas att universell utformning gäller för alla delar inom besöksnäringen så som naturturism, kulturturism, måltidsturism, evenemang och möten.

En nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring

DHR anser att förslaget om en nationell strategi är bra. Vi ser dock ett behov att koppla samman denna strategi med strategin för funktionshinderpolitiken. Besöksnäringen har en viktig roll och bör tydligt ingå i arbetet för att nå ett inkluderande samhälle för alla. Därtill är det avgörande att strategin för besöksnäringen tar avstamp i universell utformning och att det genomsyrar alla delar inom besöksnäringen så som naturturism, kulturturism, måltidsturism, evenemang och möten. DHR kan i utveckling av denna strategi vara en resurs för att identifiera hinder samt framgångsfaktorer för inkludering och tillgång till besöksnäringen.

Strategiska insatsområden och delmål

DHR anser att de nio insatsområdena ska genomsyras av universell utformning. Inkludering och tillgång för alla måste vara ett perspektiv som finns med i alla insatsområdena då de alla är avgörande för att besöksnäringen som helhet blir inkluderande. Dock saknar besöksnäringen överlag kompetens om universell utformning och om hur en inkluderande besöksnäring skapas, här behövs kompetensutveckling och resurser till funktioner som arbetar med dessa frågor inom besöksnäringen.

Nationellt besöksnäringforum och Ny nationell funktion för utveckling och innovation

Båda dessa förslag är utmärkta exempel på där en funktion skulle behöva förläggas, med kompetens och resurser för att hantera frågor om universell utformning i besöksnäringen. Det är nödvändigt om strategin ska leda till inkludering och tillgång för alla och ska kunna genomföras på ett strukturerat och hållbart sätt.

Uppdrag till Tillväxtverket och Länsstyrelsen i Stockholms Län

DHR tycker detta förslag är bra. Vi förutsätter att uppdragen formuleras så att dessa myndigheter kan bli tongivande i arbetet med universell utformning inom besöksnäringen. Inkludering och tillgång för alla behöver utvecklas och följas upp systematiskt.

Digitaliserad besöksnäring med fokus på delnings- och plattformsekonomi

Överlag är den digitala tillgängligheten och användbarheten inom besöksnäringen undermålig. Inte bara gällande digitala användargränssnitt, utan även utbudet på varor och tjänster.

När det gäller delnings- och plattformsekonomi inom besöksnäringen måste krav ställas på universell utformning så att dessa delar är inkluderande och ger tillgång till alla. Givetvis avseende användarstöd genom information och vägledning i samband med delningsekonomiska transaktioner, men också att säkerställa att de innefattar universellt utformade varor och tjänster inom besöksnäring och turism.

Kompetensförsörjning

Kompetensutveckling för besöksnäringen gällande universell utformning är högst nödvändigt. Dessa kompetensutvecklingar behöver prioriteras, ske kontinuerligt och följas

upp för att skapa en inkluderande, hållbar och konkurrenskraftig besöksnäring.

Besöksnäringen som helhet måste ta sitt ansvar att inkludera personer med funktionsnedsättning till arbeten inom besöksnäringens branscher. Arbetsgivare behöver ges kunskap om att personer med funktionsnedsättning är en resurs på arbetsmarknaden och att det finns mycket kompetens att vinna genom att rekrytera personer med funktionsnedsättning.

Utveckling, innovation och forskning

DHR håller med om att mer utveckling, innovation och forskning behövs. Det är glädjande att Besöksnäringens forsknings- och utvecklingsfond, BFUF utlyst medel till projekt med fokus på tillgänglighet för individer med funktionsnedsättning. Universell utformning ska vara en naturlig komponent i besöksnäringen och måste bli en del i besöksnäringens innovation och i arbetet med hållbar utveckling.

Data, statistik och analys

Genomgående för besöksnäringen, som DHR påvisat genom vårt yttrande, är att kunskapen om universell utformning är undermålig. En del av detta kan säkerligen förklaras med brist på relevant underlag. Statistik om inkludering och tillgång för alla är i det närmaste obefintlig. Det är t ex i princip omöjligt att få klarhet i hur många destinationer, hotell eller upplevelser som är tillgängliga och användbara för personer med funktionsnedsättning. Sådan data är enligt DHR något som skulle bidra till besöksnäringens konkurrenskraft och som skulle leda till en attraktiv besöksnäring.

Trafikutbud och transporter

När det gäller transporter har DHR länge framhållt "hela resan" perspektivet. Inom besöksnäringen är detta minst lika viktigt. Om alla ska kunna inkluderas och ha tillgång till aktiviteter som helhet, är en förutsättning att företag som transporterar besökare till och från sin anläggning eller till och från olika aktiviteter, tar ansvar för att transporterna är universellt utformade.

Beslut om detta yttrande har tagits av förbundsordförande Rasmus Isaksson.

Yttrandet har beretts av ombudsman Karolina Celinska.

DHR – Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder

Rasmus Isaksson
förbundsordförande